

Nr. 91

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN, EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2009

Hierbij informeren wij u over de militaire bijdrage die Nederland heeft aangeboden aan de snelle reactiemacht van de NAVO (*NATO Response Force*, NRF) in de tweede helft van 2009 (NRF 13) en geheel 2010 (NRF 14 en 15). Zoals gebruikelijk wordt de Kamer over de Nederlandse bijdragen aan de NRF geïnformeerd op het moment van toewijzing van de Nederlandse eenheden, waarbij voor zover mogelijk de aandachtspunten uit het Toetsingskader worden toegepast. In aanvulling hierop informeert de regering de Kamer hierbij over wijzigingen die zijn opgetreden in eerdere Nederlandse aanmeldingen, alsmede over de Nederlandse bijdrage aan NRF 15 in de tweede helft van 2010.

De herziene NRF: tijdelijk een parate kern

Al langere tijd wordt melding gemaakt van het achterblijven van de vulling van opeenvolgende rotaties van de NRF. De tekorten worden vooral veroorzaakt door het beslag dat onder andere de ISAF-operatie legt op de capaciteiten van de lidstaten. Het besluit van de defensie ministeriële te Noordwijk in 2007 om de NRF in afgeslankte vorm paraat te houden, heeft dat probleem in onvoldoende mate opgelost. Derhalve wordt momenteel binnen de Navo nagedacht over een ingrijpender aanpassing van het NRF concept. In afwachting van het resultaat van dat proces wordt de NRF gehandhaafd zoals in Noordwijk overeengekomen.

Het Nederlandse aanbod

Op 18 december 2006 (Kamerstuk 29 521, nr. 35) bent u geïnformeerd over de Nederlandse bijdrage aan NRF 11 en 12 en is een indicatie gegeven van de bijdrage aan NRF 13 en 14. In het destijds door de regering gedane aanbod zijn sindsdien de volgende wijzigingen opgetreden:

NRF 12 (eerste helft 2009)

Het totale Nederlandse aanbod voor NRF 12 is nu als volgt:

CZSK

- de commandant van de amfibische taakgroep
- de commandant van de amfibische landingseenheid (*extra* t.o.v. aanbod december 2006)
- een amfibische landingseenheid (*extra* t.o.v. aanbod december 2006)
- terugtrekking van de chirurgische capaciteit aan boord van een LPD (*vermindering* t.o.v. aanbod december 2006)
- twee amfibische transportschepen
- een hydrografisch opname vaarttuig
- een bevoorradingschip

CLSK

- aantal F-16's van twaalf naar negen (reductie F-16's *vermindering* t.o.v. aanbod december 2006)
- twee Patriot geleide wapen batterijen inclusief commando- en logistieke eenheid (*extra* t.o.v. aanbod december 2006)

In totaal worden voor NRF 12 ongeveer 2085 militairen gereedgesteld.

Het aanbod van chirurgische capaciteit aan boord van een amfibisch transportschip kan vanwege andere operationele verplichtingen niet meer gestand worden gedaan.

Zoals eerder aan de Kamer gemeld voert Nederland het commando over de amfibische taakgroep van NRF 12. Als zodanig coördineert Nederland de vulling van de taakgroep. Teneinde tekorten in de amfibische capaciteit te voorkomen is het totale Nederlandse aanbod voor deze lichter van de NRF uitgebreid met een amfibische landingseenheid inclusief de commandant.

Als gevolg van de in de Defensiebegroting van 2008 aangekondigde operationele reductiemaatregelen is het aanbod van F-16's vanaf NRF 12 structureel teruggebracht van twaalf naar negen.

NRF 13 (tweede helft 2009)

Een indicatie van het Nederlandse aanbod voor NRF 13 is reeds aan de Kamer gemeld in december 2006. Dit aanbod is nu definitief als volgt vastgesteld:

CZSK

- een LPD in de rol van *Afloat Command Platform*
- een mijnenjager

CLSK

- negen F-16's

In totaal worden voor NRF 13 ongeveer 790 militairen gereedgesteld.

NRF 14 (eerste helft 2010)

Een indicatie van het Nederlandse aanbod voor NRF 14 is reeds aan de Kamer gemeld in december 2006. Dit aanbod is nu definitief als volgt vastgesteld:

CZSK

- een LPD in de rol van *Afloat Command Platform*
- een fregat

CLAS

- Een verkenningsskadron

CLSK

- negen F-16's

In totaal worden voor NRF 14 ongeveer 890 militairen gereedgesteld.

NRF 15 (tweede helft 2010)

Het Nederlandse aanbod voor NRF 15 is nog niet aan de Kamer gemeld. Op dit moment is dit aanbod als volgt vastgesteld:

CZSK

- het commando over de *Standing NATO Maritime Group-2 (SNMG-2)*
- een fregat ingebed in SNMG-2
- een mijnenjager

CLSK

- negen F-16's
- twee Patriot geleide wapen batterijen inclusief commando- en logistieke eenheid

In totaal worden voor NRF 15 ongeveer 1477 militairen gereedgesteld.

Elementen van het Toetsingskader

Gronden voor deelneming

De NRF is opgericht door de NAVO om in de initiële fase van een crisissituatie een toereikend antwoord te kunnen bieden. De NRF kan daarbij zowel worden ingezet voor de handhaving of de bevordering van de internationale rechtsorde als voor de verdediging van het bondgenootschappelijke grondgebied.

Meer specifiek kan de NRF worden ingezet voor onder andere *non-combat evacuation operations* (NEO), ondersteuning aan «*consequence management*» (zoals in het geval van humanitaire operaties of chemische, biologische, radiologische of nucleaire gevallen), crisisbeheersingsoperaties, ondersteuning aan anti-terrorisme operaties en als «*initial entry*» strijdmacht in een omgeving die kan variëren van welgezend tot vijandig. Door de NRF beschikt de NAVO over uit tevoren beschikbaar gestelde en voor gezamenlijke inzet getrainde eenheden van lidstaten.

Politieke aspecten/mandaat

De Noord-Atlantische Raad (NAR) besluit met consensus over de inzet van de NRF. Hierdoor heeft Nederland invloed op het besluitvormingsproces en op de wijze van inzet. Als inzet van de NRF aan de orde is en Nederlandse eenheden daarbij betrokken kunnen worden of reeds betrokken zijn, zal de regering de Tweede Kamer voorafgaand aan de beslissende zitting van de NAR informeren met een artikel 100 brief, dus aan de hand van de aandachtspunten van het Toetsingskader.

Deelnemende landen

In het Toetsingskader is vastgelegd dat bij internationale samenwerking een evenwicht moet worden gevonden tussen militaire doeltreffendheid en de wenselijkheid zoveel mogelijk landen te betrekken bij de uitvoering van de operatie. De NRF is een goed voorbeeld van dit gewenste evenwicht. Hoewel aan elke NRF-rotatie veel landen deelnemen, is uit het oogpunt van operationele effectiviteit een koppeling gewenst tussen de nationaliteit(en) van het hoofdkwartier en de militaire eenheden. Derhalve zal Nederland voor de amfibische component van NRF 12 niet alleen eenheden leveren, maar ook het commando daarover voeren. Bijdragen hieraan worden o.a. geleverd door het VK en Noorwegen. De maritieme component in NRF 13 en 14 wordt geleid door Italië. Nederland heeft aangeboden het commando te voeren over de *Standing Nato Maritime Group-2* (SNMG-2) van NRF 15.

Invloed

Via de NAR heeft Nederland invloed op de besluitvorming over de inzet van de NRF. De NAR velst een politiek oordeel over een escalerende crisis en geeft, via het Militair Comité, SACEUR de opdracht tot het uitwerken van inzetopties. Op basis van een advies van het Militair Comité neemt de NAR vervolgens een besluit over de door SACEUR uitgewerkte opties. Vervolgens schrijft SACEUR een operatieplan, waarin de door de NAR gekozen optie verder wordt uitgewerkt. Na het advies van het Militair Comité keurt de NAR het operatieplan goed en geeft ze SACEUR opdracht om met de ontplooiing te beginnen.

Militaire aspecten

Bij de beoordeling van de militair-operationele haalbaarheid van de operatie vormt het mandaat, als grondslag van de operatie, het uitgangspunt. Aangezien nog geen uitspraken kunnen worden gedaan over het mandaat waarop een eventuele inzet berust, kan ook nog niet over alle militaire aspecten informatie worden geboden. Het is nog niet duidelijk in hoeverre en waar de NRF zal worden ingezet, welke taken in het inzetgebied moeten worden uitgevoerd en welke risico's aan de operatie zijn verbonden. Door de aard van het NRF-concept zijn een aantal zaken, zoals de bevelstructuur, echter wel op voorhand bekend. NRF 12, 13 en 14 staan onder leiding van het NAVO hoofdkwartier in Lissabon. NRF 15 staat onder bevel van het NAVO hoofdkwartier in Brunssum. Over de geschiktheid van de eenheden kan worden gesteld dat zij zich zowel in nationaal als in internationaal verband voorbereiden. De nationale voorbereiding start ongeveer een jaar voorafgaande aan de stand-by periode met de nationale gereedstelling en de training op eenheidsniveau. In de zes maanden voorafgaand aan de stand-by periode wordt de multinationale integratietraining gehouden, evenals de NAVO-certificering van de NRF. Hierdoor wordt verzekerd dat alle bijdragen aan de NRF in beginsel geschikt zijn voor de missie. Ook de beschikbaarheid van de eenheden is gegarandeerd, omdat de vulling en samenstelling van een bepaalde NRF-rotatie reeds voorafgaand aan de stand-by periode wordt geregeld.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

De minister van Defensie,
E. van Middelkoop